

ONTWERP-BESCHIKKING

Wet Natuurbescherming - ontheffing soorten ruimtelijke ontwikkeling

Aanvrager	Gemeente Hardenberg
Aangevraagde activiteiten :	WNB Ontheffing soortenbescherming aanvraag
Datum ontvangst aanvraag :	15.06.2022
Locatie :	Vechtrijk Gramsbergen - Stadsfront
Datum beschikking :	10.08.2022
Kenmerk :	D2022-06-002550
Zaaknummer :	2022-008107

Datum verzending

11.08.2022

Deze beschikking is als volgt opgebouwd:

A.	ONTWERPBESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING	3
A.1	Aanvraag	3
A.2	Besluit	3
A.3	Ondertekening en verzending	3
A.4	Niet mee eens?	5
B.	VOORSCHRIFTEN BIJ HET ONTWERPBESLUIT	6
B.1	Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag	6
B.2	Algemeen.....	6
B.3	Soortspecifiek.....	7
B.4	Overige zaken.....	7
C.	OVERWEGINGEN BIJ HET ONTWERPBESLUIT.....	8
C.1	BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER	8
C.1.1	Bevoegdheid	8
C.1.1.1	Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd	8
C.1.2	Procedure.....	8
C.1.2.1	Overeenstemming andere provincie	8
C.1.2.2	Adviesverzoek aan gemeente	8
C.1.2.3	Wettelijke regels	8
C.1.2.4	Provinciaal beleid	8
C.2	WEERGAVE VAN DE FEITEN.....	9
C.2.1	Aanvraag ontheffing beschermde soorten	9
C.2.1.1	Omschrijving van het project / activiteiten	9
C.2.2	Doel van het project.....	10
C.2.3	Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd	10
C.2.4	Periode.....	10
C.2.5	Onderliggende documenten.....	10
C.2.6	Aanvullende gegevens.....	10
C.3	TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN	10
C.3.1	Inhoudelijke beoordeling	10
C.3.1.1	Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek.....	10
C.3.1.2	Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding	11
C.3.1.3	Beschrijving noodzaak ontheffing	12
C.3.1.4	Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging	12
C.3.1.5	Wettelijk belang van het project	12
C.3.1.6	Toetsing aan overige vereisten.....	13
C.3.1.7	Zorgplicht blijft altijd gelden	13
D.	SLOTCONCLUSIE	13
	BIJLAGE 1. PLANKAART	14

A. ONTWERPBESLUIT ONTHEFFING SOORTEN RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

A.1 Aanvraag

█ van het adviesbureau Aveco De Bondt heeft, namens uw organisatie, een aanvraag om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming – onderdeel soorten¹ (verder Wnb - soorten) bij ons ingediend.

Deze hebben wij op 15 juni 2022 ontvangen en geregistreerd onder kenmerk 2022-008107.

Op 12 juli 2022 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen. De aanvraag is gedaan vanwege het project Vechtrijk Gramsbergen - Stadsfront. In deze brief geven wij ons besluit weer.

A.2 Besluit

Wij zijn voornemens u een ontheffing² te verlenen van verbodsbepalingen voor nationaal beschermde soorten. In het bijzonder gaat het om het verbod vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van bunzing, hermelijn en wezel opzettelijk te beschadigen of te vernielen³.

Deze te verlenen ontheffing heeft betrekking op het project Vechtrijk Gramsbergen - Stadsfront.

Deze ontheffing treedt na het definitieve besluit in werking op 1 maart 2023 en is geldig tot en met 1 maart 2028.

Wij besluiten dat de voorschriften betreffende mitigerende en compenserende maatregelen van kracht blijven na afloop van de periode van de ontheffing.

Verder besluiten wij dat de volgende stukken/delen van de aanvraag onderdeel uitmaken van de ontheffing, voor zover niet in strijd met de voorschriften zoals weergegeven in B. Voorschriften bij het besluit.

- Eelerwoude, 29 oktober 2021. Quickscan Wet natuurbescherming. Ontwikkelingsproject Vechtrijk Gramsbergen – Gemeente Hardenberg. 201949;
- Eelerwoude, 13 juni 2022. Nader onderzoek en projectplan Wet natuurbescherming Ontwikkelingsproject Vechtrijk Gramsbergen – Gemeente Hardenberg. 202318;
- Eelerwoude, 13 juni 2022. Beantwoording aanvullende vragen;
- Ecologische functiekaart kleine marterachtigen.

De motivering voor ons voorgenomen besluit is in C. *Overwegingen bij het besluit* weergegeven.

Voorschriften

Aan ons ontwerpbesluit verbinden wij voorschriften. Deze zijn in B. *Voorschriften bij het ontwerpbesluit* weergegeven.

¹ In het kader van art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8, eerste lid Wnb

² Op basis van art. 3.10, tweede lid, in samenhang met art. 3.8 Wnb

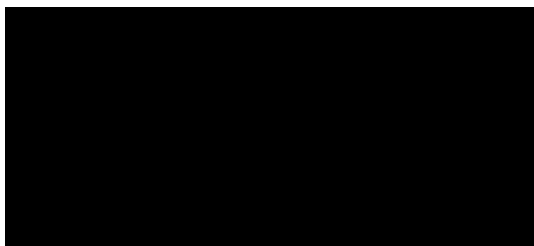
³ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

A.3 Ondertekening en verzending

Een afschrift van dit ontwerpbesluit is tevens verzonden aan:

- Burgemeester en wethouders van gemeente Hardenberg;
- [REDACTED], Aveco de Bondt.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Overijssel,

Lars Wuijster,
Teamleider vergunningverlening

A.4 Niet mee eens?

Op dit besluit is de uitgebreide voorbereidingsprocedure van toepassing

Dit betekent dat eerst een ontwerpbesluit wordt voorbereid, voordat GS een definitief besluit nemen. Het ontwerpbesluit ligt gedurende 6 weken ter inzage en gedurende die termijn kan iedereen zienswijzen naar voren brengen. Op de procedure is de coördinatieregeling Wro van toepassing.

Wilt u reageren op het ontwerpbesluit?

Bent u het niet eens met ons voorgenomen besluit? Dan kunt u een zienswijze indienen bij Gedeputeerde Staten van Overijssel, via het coördinerend bevoegd gezag de Gemeente Hardenberg.

Uw zienswijze is een brief die aan een aantal eisen moet voldoen.

- U zegt op welk voorgenomen besluit uw zienswijze betrekking heeft.
- U vermeldt in uw zienswijze welke opmerkingen u heeft bij het ontwerpbesluit.
- U zet uw naam, adres, handtekening en de datum op uw zienswijze.
- U stuurt de zienswijze op tijd. Op ons voorgenomen besluit staat in welke periode het ter inzage is gelegd. U stuurt ons binnen deze periode uw zienswijze.

Uw zienswijze kunt u schriftelijk verzenden.

U stuurt de zienswijze naar: Provincie Overijssel, per adres Gemeente Hardenberg, Postbus 500 7770 BA Hardenberg.

Onder ons definitieve besluit leest u meer over het instellen van beroep.

B. VOORSCHRIFTEN BIJ HET ONTWERPBESLUIT

Het ontwerpbesluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

B.1 Informatie die van belang is bij melden of contact met bevoegd gezag

Geeft u in de e-mail (meldpunt@overijssel.nl) naar ons of in een telefoongesprek (038 499 88 99) altijd aan dat het gaat om de Wet natuurbescherming - soortenbescherming, de naam van het project en ons kenmerk van dit besluit (D2022-06-002550). Daarmee is direct duidelijk voor welk deel van de organisatie de melding of uw verzoek tot contact bestemd is.

B.2 Algemeen

1. Deze ontheffing is alleen geldig voor (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
2. Minimaal zeven werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden informeert u ons over de startdatum door een e-mail te sturen naar meldpunt@overijssel.nl. Geeft u bij de melding aan:
 - de contactpersoon ter plaatse, inclusief het mobiele telefoonnummer van de contactpersoon;
 - de naam van de begeleidende ecologische deskundige⁴, inclusief het mobiele telefoonnummer van deze persoon;
 - het adres waar de werkzaamheden worden uitgevoerd;

Wanneer contactgegevens wijzigen, informeert u ons hierover.

3. De ontheffinghouder neemt direct contact op met het Overijssel Lokaal, telefoonnummer 038 499 88 99 als bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen. Als het voorkomen van overtreding van verbodsbepalingen niet mogelijk is moet u de activiteiten direct staken. De effecten van de activiteiten voor de aangetroffen soort moet de ontheffinghouder in beeld brengen en doorgeven. Daarbij moeten ook de maatregelen worden meegenomen die nodig zijn om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen. Alleen na toestemming van de provincie mag het werk worden hervat.
4. Als de ontheffinghouder het voornemen heeft af te wijken van de uitvoeringsperiode, de voorgeschreven middelen of van de voorgenomen handelingen als weergegeven in de aanvraag, dan dient hij dit - voorafgaand aan de voorgenomen wijzigingen - ter goedkeuring voor te leggen aan de provincie. Dit is nodig omdat voor deze wijzigingen opnieuw de effecten op de betrokken soorten beoordeeld moet worden. Alleen na schriftelijke toestemming van de provincie is de voorgenomen afwijking toegestaan. Neem hiervoor contact op met het bevoegd gezag via een e-mail naar meldpunt@overijssel.nl.

⁴ De provincie Overijssel verstaat onder een ecologische deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie en/of
- op HBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soorten herkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of bescherming.

B.3 Soortspecifiek

Bunzing, hermelijn en wezel

5. De uitvoering van het ongeschikt maken van werkterrein met leefgebied voor bunzing, hermelijn en wezel vindt plaats buiten de kwetsbare perioden. Dit betreft de voortplantingsperiode (15 maart – 1 september). Koude omstandigheden in de winter zijn ook kwetsbaar vanwege de beperkte beschikbaarheid van voedsel. Afhankelijk van de weersomstandigheden verschuiven de kwetsbare perioden, waardoor ze langer dan wel korter zijn dan weergegeven in de tabel. Wanneer de weergegeven geschikte perioden beginnen en eindigen op de specifieke locatie en in het jaar van uitvoering, wordt beoordeeld door een ecologisch deskundige op het gebied van de betrokken soort(en). Als dit oordeel afwijkt van de weergegeven standaard onderbouwt de ecologisch deskundige dit oordeel in het ecologisch logboek.

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
<i>Bunzing, hermelijn, wezel</i>												
Voortplantingsperiode												
Winterperiode												

6. Tenminste één week voorafgaand aan de werkzaamheden wordt een laatste veldcontrole op sporen, latrines en mogelijke verblijfplaatsen uitgevoerd.
7. Werkterrein met geschikt leefgebied wordt (buiten de kwetsbare periode) tenminste één week voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt en gehouden. Terreinen waar geen werkzaamheden worden uitgevoerd worden niet ongeschikt gemaakt maar in stand gelaten. Het tijdelijk ongeschikt maken van het plangebied gebeurt door de gehele oeverzone, sloten en zomerdijk kort te maaien (<15cm). Gedurende de werkzaamheden wordt de vegetatie kort gehouden. Het maaien vindt langzaam en in 1 richting plaats, het maaisel wordt afgevoerd. Deze richting wordt bepaald door de begeleidende ecoloog. Deze ecoloog begeleidt ook de maaiacties gedurende de werkzaamheden waarmee het gebied ongeschikt blijft totdat de werkzaamheden zijn afgerond. Daarbij worden stobben en/of wortels van wilgen zo veel mogelijk behouden.
8. U realiseert nieuw geschikt leefgebied voor kleine marters door de nieuwe Vechtarm te voorzien van een natuurvriendelijke oever en ruigte te realiseren. De wijze van realisatie, oppervlakte en de geschiktheid wordt aangetekend in het ecologisch logboek.

B.4 Overige zaken

9. De werkzaamheden voert u uit in overeenstemming met bovengenoemde voorschriften en door of onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van de bunzing, hermelijn en wezel.
10. U houdt een ecologisch logboek bij of laat dit bijhouden door bijvoorbeeld de ecologisch deskundige. Uit dit logboek blijkt aantoonbaar op welke wijze, waar en wanneer uitvoering is gegeven aan de bovengenoemde voorschriften. Het gaat er daarbij vooral om het registreren van uitvoering, keuzes, afwegingen bij het handelen volgens de voorschriften en hoe wordt omgegaan met onverwachte soorten of situaties. Het ecologisch logboek is op de werklocatie aanwezig en wordt op verzoek van de toezichthouder aan hem/haar getoond.

C. OVERWEGINGEN BIJ HET ONTWERPBESLUIT

Het ontwerpbesluit, de voorschriften en de overwegingen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

C.1 BEVOEGDHEID, PROCEDURE EN TOETSINGSKADER

C.1.1 Bevoegdheid

C.1.1.1 Gedeputeerde Staten van Overijssel bevoegd

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op het grondgebied van Overijssel. De activiteiten vallen niet onder de uitzonderingen van de bevoegdheid, zoals weergegeven in het Besluit natuurbescherming⁵. In dat geval zijn Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel bevoegd tot het nemen van besluiten op basis van de Wnb (art. 1.3, eerste lid).

Als de activiteiten ook gevolgen heeft voor populaties van soorten op het grondgebied van de aangrenzende provincie (Wnb, art. 1.3, derde lid) stemmen wij ons besluit af met gedeputeerde staten van die provincie.

C.1.2 Procedure

De procedure voor het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd in overeenstemming met hoofdstuk 5 van de Wnb. Daarbij zijn de relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

C.1.2.1 Overeenstemming andere provincie

De aangevraagde activiteiten vinden plaats op ons grondgebied. De effecten van het project op beschermde soorten zijn beperkt tot ons grondgebied. Overeenstemming met een andere provincie is niet nodig.

C.1.2.2 Adviesverzoek aan gemeente

Wij hebben de aanvraag naar het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hardenberg gestuurd met het verzoek om advies. De gemeente is vier weken de gelegenheid geboden om te reageren.

Zij heeft van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

C.1.2.3 Wettelijke regels

Een verzoek tot ontheffing wordt beoordeeld op basis van de regels, zoals deze zijn opgenomen in hoofdstuk 3, paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Bij ons oordeel houden we tevens rekening met het derde lid van artikel 1.10 Wnb.

Ook het Besluit natuurbescherming⁶ en (soms) de Regeling natuurbescherming⁷ zijn voor de toetsing relevant.

C.1.2.4 Provinciaal beleid

Naast de wettelijke regels hebben wij beleid opgesteld in onze Omgevingsvisie. De regels, die daaruit voortkomen, zijn vastgelegd in onze Omgevingsverordening Overijssel 2017 (hoofdstuk 7 Natuur). Hierin zijn onder andere regels met betrekking tot een vrijstelling van bepaalde soorten weergegeven.

In onze Beleidsregel Natuur Overijssel 2017⁸ is vastgesteld dat wij kennisdocumenten soorten⁹ (voorheen de soortenstandaarden) betrekken bij de afweging tot het verlenen van een ontheffing op basis van de artikelen 3.3, 3.8 en 3.10 van de Wnb.

⁵ Art. 1.3, eerste lid Besluit natuurbescherming

⁶ Art. 3.9 Besluit natuurbescherming

⁷ Art. 3.22 Regeling natuurbescherming i.s.m. art. 3.25 Besluit natuurbescherming

⁸ Art. 4.2.1 Beleidsregel Natuur Overijssel 2017

⁹ Te raadplegen via: <https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

C.2 WEERGAVE VAN DE FEITEN

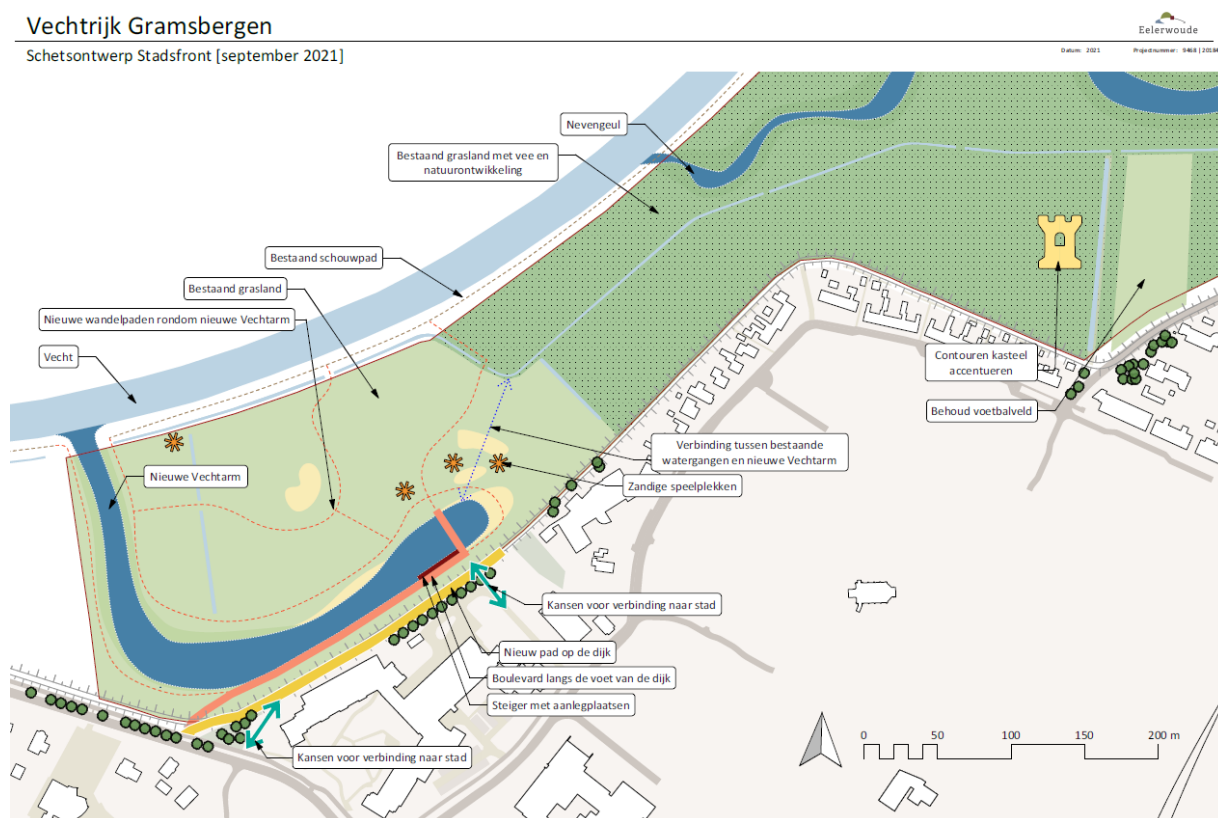
C.2.1 Aanvraag ontheffing beschermde soorten

C.2.1.1 Omschrijving van het project / activiteiten

De gemeente Hardenberg is voornemens in samenwerking met het waterschap Vechtstromen een gedeelte van de uiterwaarden van de Overijsselse Vecht her in te richten, in het kader van het project 'Ruimte voor de Vecht'. Het totale plangebied betreft een gebied ter grootte van 47 hectare, welke zal worden opgesplitst in twee afzonderlijke plangebieden (afbeelding 2). Het noordelijke gedeelte ter grootte van 36 hectare in opdracht van waterschap Vechtstromen en het zuidelijke gedeelte, ter hoogte van Gramsbergen ter grootte van circa 11 ha, in opdracht van de gemeente Hardenberg. Deze ontheffing heeft betrekking op het zuidelijke gedeelte, het plangebied van 11 hectare groot.

Binnen het plangebied wordt een nieuwe Vechtarm gegraven richting Gramsbergen. Dit betekent dat er ten tijde van de realisatie veel groot materieel in de vorm van graafmachines en heen en weer rijdende vrachtwagens aanwezig zijn. In het kielzog hiervan worden andere maatregelen meegenomen als het realiseren van speelplaatsen, steigers en nieuwe wegen en paden. Behoudens de doorsteek voor de Vechtarm wordt de Vechtoever niet in het project betrokken.

Het eindbeeld van het plangebied is dat er een betere verbinding tussen de stad Gramsbergen en de Vecht door de realisatie van het Stadsfront. Zie voor het schetsontwerp van het Stadsfront onderstaande afbeelding.

De planning van de geplande werkzaamheden is nog niet bekend. Op zijn vroegst wordt gestart met de werkzaamheden in 2023. Hierbij zal een groot gedeelte van de werkzaamheden moeten worden uitgevoerd in het voorjaar en de zomer in verband met de hoge waterstanden in de winter.

C.2.2 Doel van het project

Het doel van het project is hoofdzakelijk om de ecologisch waterkwaliteit van de Vecht te verbeteren, ten behoeve van de KRW. Door uitvoering van klimaatadaptieve maatregelen kunnen knelpunten als gevolg van de klimaatverandering (zowel vernatting als verdroging) beter worden opgevangen. Vechtrijk kan als landelijk voorbeeldproject dienen voor klimaatadaptatie in het landelijk gebied. Daarnaast krijgt het Vechtdal meer beleevingsmogelijkheden en wordt het gebied interessant voor toeristen, o.a. uit Duitsland, dit betekent een economische impuls voor Gramsbergen en het omliggende gebied. Dit wordt onder meer bereikt door de aanleg van recreatieve voorzieningen (haven, recreatieve routes), door vergroting van de biodiversiteit en verbetering van de waterkwaliteit.

Het project Vechtrijk Gramsbergen heeft aansluiting bij de doelen van de Regiodeal in actielijnen 3 (evenwichtige groei van stad en land) en 4 (aan de slag met klimaatoplossingen). Het project Vechtrijk Gramsbergen heeft een relatie met HWBP project Veilige Vecht (WDOD/Vechtstromen), vaarrecreatiebeleid (Ruimte voor de Vecht) en ambitiewijzer Natuur (provincie).

C.2.3 Soorten waarvoor ontheffing wordt gevraagd

U vraagt ontheffing aan voor de bunzing, hermelijn en wezel voor het verbod voortplantingsplaatsen of rustplaatsen (opzettelijk) te beschadigen of te vernielen¹⁰.

C.2.4 Periode

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode van 1 maart 2023 tot en met 1 maart 2028.

C.2.5 Onderliggende documenten

Voor de beoordeling van de aanvraag zijn de volgende documenten toegezonden:

- Eelerwoude, 29 oktober 2021. Quickscan Wet natuurbescherming. Ontwikkelingsproject Vechtrijk Gramsbergen – Gemeente Hardenberg. 201949;
- Eelerwoude, 13 juni 2022. Nader onderzoek en projectplan Wet natuurbescherming Ontwikkelingsproject Vechtrijk Gramsbergen – Gemeente Hardenberg. 202318;
- Eelerwoude, 13 juni 2022. Beantwoording aanvullende vragen;
- Machtiging;
- Ecologische functiekaart kleine marterachtigen.

C.2.6 Aanvullende gegevens

Wij hebben uw aanvraag op 15 juni 2022 ontvangen. Op 23 juni 2022 zijn per e-mail aanvullende gegevens gevraagd. Deze gegevens zijn op 12 juli 2022¹¹ ontvangen.

C.3 TOETSING AANVRAAG ONTHEFFING SOORTEN

C.3.1 Inhoudelijke beoordeling

Onze Omgevingsverordening geeft voor uw handeling en betrokken soorten geen vrijstelling. We betrekken wel het kennisdocument van de poelkikker, onze Brochure Soortenbescherming in Overijssel, Bunzing, egel, hermelijn en wezel en onze Handreiking soortbescherming bij onze toetsing.

C.3.1.1 Onderzoeksmethode en resultaten onderzoek

Middels bureau- en veldonderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van beschermde soorten. In het rapport 'Nader onderzoek en projectplan'¹² wordt beschreven hoe dit onderzoek is uitgevoerd. Op hoofdlijnen komt dit neer op:

- Quickscan met literatuuronderzoek en veldbezoek 12 mei 2021;
- Nader onderzoek in 2021 naar beekrombout, poelkikker, knoflookpad, otter en steenmarter;
- Nader onderzoek in 2021 naar muizen met lifetraps;
- In kaart brengen leefgebied kleine marters.

¹⁰ Art. 3.10, eerste lid, sub b Wnb

¹¹ Kenmerk provincie D2022-7-001633

¹² Hoofdstuk 3 pagina 14-19

Wij zijn van oordeel dat het onderzoek afdoende is geweest om aanwezigheid en functie van verblijfplaatsen voor bunzing, hermelijn en wezel in kaart te brengen.

Op basis van het onderzoek is een functie voor beekrombout, poelkikker, steenmarter, otter, knoflookpad en (niet vrijgestelde) muizensoorten in het plangebied Stadsfront niet aanwezig. De totale lengte van het stadsfront betreft circa 250 meter aan oeverlengte. Hiervan zullen enkele tientallen meters worden ingericht als inlaat voor de haven. Tijdens het nader onderzoek (middels kano) specifiek gericht op otter en de overige onderzoeken zijn hier geen verblijfplaatsen vastgesteld. De rest van de oeverzone van de Vecht blijft onaangeroerd.

De bosschages, groenstroken, oever- en ruigtebegroeiing in het plangebied zijn leefgebied met mogelijke verblijfplaatsen van kleine marterachtigen.

C.3.1.2 Effectbeoordeling, mitigatie en staat van instandhouding

Door de werkzaamheden gaan de volgende functies (tijdelijk) verloren:

- Leefgebied met verblijfplaatsen binnen het projectgebied voor bunzing, hermelijn en wezel. Dit is niet gekwantificeerd in oppervlakte, maar op kaart weergegeven. Dit gaat tijdelijk verloren. Binnen het plangebied voor de gemeente Hardenberg gaat het om een beperkt leefgebied in de vorm van de oeverbegroeiing van de Vecht, kade en (kwel)sloot op de locatie waar de Vechtarm wordt aangelegd, over een breedte van enkele tientallen meters (oppervlakte maximaal 300-450 m²). De verbindingszone in de vorm van een sloot met oeverbegroeiing die door het gebied loopt blijft in stand.

De voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals beschreven in de bijlage bij de aanvraag¹³, zijn voldoende. Ze komen overeen met de werkwijze zoals in onze handreiking soortenbescherming is opgenomen voor kleine marters. Met deze maatregelen worden negatieve effecten op de bunzing, hermelijn en wezel zoveel mogelijk geminimaliseerd. In B. Voorschriften bij het besluit zijn de voorgestelde maatregelen vastgelegd. In hoofdlijnen komen deze neer op:

- Werken buiten de kwetsbare periode van kleine marters. Deze kwetsbare periode betreft 15 maart tot en met 1 september. De kwetsbare periode voor deze soorten betreft hierbij de periode waarin jongen worden gebaard en grootgebracht, in deze periode zijn jongen kwetsbaar en is er extra behoefte aan prooidieren. Daarnaast is de winterperiode kwetsbaar omdat dan de beschikbaarheid van voedsel beperkt is.
- Voorafgaand aan de werkzaamheden wordt een laatste veldcontrole op sporen, latrines en mogelijke verblijfplaatsen uitgevoerd. Indien mogelijke verblijfplaatsen worden aangetroffen wordt het plan waar nodig zo aangepast dat er geen barrières ontstaan.
- Het is noodzakelijk om werkgebied met bestaand geschikt leefgebied binnen het plangebied ongeschikt te maken voor alle kleine marterachtigen. Het ongeschikt makend dient te gebeuren buiten de kwetsbare periode van deze soorten. Het tijdelijk ongeschikt maken van het plangebied gebeurt door de gehele oeverzone, sloten en zomerdijk kort te maaien (<15cm). Hierdoor verdwijnt de dekking waarmee ook de kleine marterachtigen uit het plangebied verdwijnen. Het ongeschikt maken gebeurt door het langzaam maaien van de oever, zomerdijk en sloten. Het maaisel wordt hierbij afgevoerd en er wordt in één richting op gewerkt. Deze richting wordt bepaald door de begeleidend ecooloog. Deze ecooloog begeleidt ook de maaiacties gedurende de werkzaamheden waarmee het gebied ongeschikt blijft totdat de werkzaamheden zijn afgerond.
- Om het leefgebied van de kleine marterachtigen zoveel mogelijk te ontzien worden stobben en/of wortels van wilgen behouden. Deze kunnen in de toekomst gebruikt worden als verblijfplaats en vorm van dekking. Hiernaast krijgen de oeverzone en zomerdijk weer de kans om te verruigen waardoor het weer beschikbaar wordt.
- De nieuwe Vechtarm zorgt ook voor nieuw geschikt leefgebied in de vorm van een natuurvriendelijke oever. Ondanks dat kleine marterachtigen goed kunnen bestaan nabij menselijke activiteiten zal de toename van recreatie in dit gedeelte het leefgebied niet altijd

¹³ Hoofdstuk 11 pagina 37-39

geschikt maken. Met name gedurende zomerse omstandigheden wordt verwacht dat deze Vechtarm te intensief zal worden gebruikt. Dit zal echter vooral gelden voor de wandelpaden en (vaarbewegingen op) de rivierarm. Het merendeel van het huidige leefgebied is overigens ongeschikt doordat het raaigrasweilanden betreffen.

De verschillende soorten kleine marters hebben een onbekende of matig ongunstig staat van instandhouding. Vanwege de onbekendheid van de staat van instandhouding zijn de soorten binnen Overijssel niet vrijgesteld. De mogelijke achteruitgang heeft met name te maken met het verdwijnen van kleinschalig landschap en intensivering van de landbouw. De lokale staat van instandhouding wordt door het project niet in gevaar gebracht doordat er tenminste evenveel geschikt leefgebied terugkomt.

C.3.1.3 Beschrijving noodzaak ontheffing

De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van Stadsfront Gramsbergen leiden tot het vernietigen van leefgebied met verblijfplaatsen van bunzing, hermelijn en wezel. Dit is een overtreding van de verbodsartikelen genoemd in artikel 3.10 lid 1b van de Wnb. Voor de overtreding van deze verboden heeft u een ontheffing nodig.

C.3.1.4 Geen andere bevredigende oplossing / alternatievenafweging

Wij zijn van oordeel dat andere bevredigende oplossingen ontbreken. Er zijn geen geschikte alternatieven voor uitvoering van het project.

Het doel van Vechtrijk Gramsbergen Stadsfront staat in relatie met het doel van de nevengeul (waarvoor door Waterschap Vechtstromen een ontheffing is aangevraagd). In het gehele stroomgebied van de Vecht worden projecten uitgevoerd ten behoeve van waterveiligheid, natuur en natuur inclusieve landbouw. Hiernaast worden bij steden en dorpen ook werkzaamheden uitgevoerd welke de beleefbaarheid van de rivier vergroten. Om ook in de bovenstroom de landbouw om te vormen, te investeren in natuur en te werken aan waterveiligheid is een groot plangebied noodzakelijk. Hieraan voldoet het plangebied. Hiernaast zijn binnen het plangebied betrekkelijk weinig natuurwaarden aanwezig, hetgeen in andere plangebieden vaak anders is. Het vinden van een alternatieve locatie is hierom geen oplossing, de werkzaamheden zijn noodzakelijk op basis van de KRW richtlijnen. Hiernaast is specifiek gekozen voor dit plangebied gekozen vanwege het stuwcomplex de Haandrik. Men wil een bijdrage leveren aan de vispasseerbaarheid als aanvulling op de al aanwezige vistrap. Er is gekozen voor de zuidkant van de Vecht omdat aan de noordkant een waterkering aanwezig is. Vanwege veiligheidsredenen kan deze niet worden verwijderd. Hiernaast is het doel van het Stadsfront dat de Vecht met Gramsbergen wordt verbonden, een alternatieve locatie is hiervoor niet mogelijk.

Er is voor deze inrichting gekozen, omdat op deze manier het beste kan worden voldaan aan de KRW richtlijnen en wensen van bewoners. Hierbij is het voor het Stadsfront voornamelijk belangrijk dat recreatie hier wordt geclusterd, zodat het noordelijk gelegen gebied kan worden ontzien en de impact voor natuur zo klein mogelijk is. De gekozen inrichting zorgt ervoor dat de doelen zo goed mogelijk worden bereikt. Bovendien zorgt een alternatieve inrichting, niet voor minder verstoring op de flora en fauna.

Bij het uitvoeren van de werkzaamheden wordt zo goed mogelijk rekening gehouden met aanwezige beschermde soorten waarvoor ontheffing is aangevraagd. Hiernaast wordt de zorgplicht in acht genomen om zo min mogelijk schade te berokkenen aan andere binnen het plangebied aanwezige soorten (bijvoorbeeld broedvogels). Dit wordt geborgd doordat werkzaamheden worden uitgevoerd volgens ecologisch werkprotocol en een werkplan van de aannemer. In dit werkplan zal de aannemer zaken vanuit het ecologisch werkprotocol gedetailleerd opnemen in de toe te passen werkwijze.

De planning is grotendeels afhankelijk van de waterstanden en de hoeveelheid neerslag, waardoor werken in de natte winterperiode vaak niet mogelijk is. Daarom worden werkzaamheden in het voorjaar/zomer uitgevoerd. Een alternatieve planning is niet mogelijk.

C.3.1.5 Wettelijk belang van het project

De voorgenomen activiteiten zijn volgens de aanvraag nodig;

- in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde;
- in het algemeen belang.

Wij zijn van oordeel dat deze belangen afdoende zijn aangetoond.

Het verbeteren van het GEP is van groot openbaar belang in heel Europa. De bijbehorende doelstellingen zijn opgesteld door de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) en moeten uiterlijk 2027 aan de chemische en ecologische toestand voldoen. In de stroomgebiedsbeheerplannen voor 2022-2027 moet Nederland definitieve keuzes maken over de doelen voor de verschillende wateren en de in te zetten maatregelen.

De geplande ontwikkelingen vallen onder de ruimtelijke inrichting van een heel gebied. Zowel de functie, landschappelijk en ecologisch verandert de functie van het plangebied. Het doel is in het kader van recreatie (Hardenberg), GEP en de KRW in het algemeen.

Het is in algemeen belang dat het ecologisch potentieel van het plangebied, wat momenteel vrij beperkt is wordt verbeterd. Hiernaast is ook de waterberging ten tijde van extreme regenval en droogte in het algemeen belang voor bewoners van de Vechtstreek. Het gaat hierbij onder andere om veiligheid, ook is het in het belang van agrariërs dat beregend kan blijven worden ten tijde van droogte. Als laatste is het in algemeen belang dat recreatie mogelijk is voor omwonenden, specifiek vanuit Gramsbergen.

C.3.1.6 Toetsing aan overige vereisten

Op basis van de Wnb¹⁴ houden wij bij onze besluiten rekening met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied. Ook nemen we regionale en lokale bijzonderheden mee in de overweging. Wij zien geen aanleiding om aan de gevraagde ontheffing extra voorschriften te verbinden op basis van artikel 1.10, derde lid Wnb.

C.3.1.7 Zorgplicht blijft altijd gelden

Ongeacht wat in het besluit is weergegeven geldt altijd de zorgplicht, zoals deze is weergegeven in de Wnb¹⁵. De zorgplicht geldt voor alle in het wild levende dieren, planten en hun directe leefomgeving.

D. SLOTCONCLUSIE

De ontheffing van de verbodsbepalingen kan op basis van de wettelijke en beleidsmatige regels worden verleend. De gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten wordt niet aangetast.

Wij zijn van oordeel dat voor het doel van het project geen andere bevredigende oplossing is waarbij minder negatieve effecten op de beschermde soorten optreden. Daarnaast zijn wij van oordeel dat er een wettelijk belang is om de negatieve effecten op de betrokken soort te rechtvaardigen. We verbinden wel voorschriften aan de ontheffing.

¹⁴ Art. 1.10, derde lid Wnb

¹⁵ Art. 1.11, eerste en tweede lid Wnb

BIJLAGE 1. PLANKAART

